

**MARKANTE
FORELDRE**

**Stavanger forum
5.november 2019**

Del 1

Markante foreldre – hva så?

- Mange foreldre mener de kan jobben bedre enn lærerne

Foreldre krever for mye av skolen, mener flere lærere. De forteller om foreldre som ber om ukentlige coaching-timer for ungdommene eller ønsker at lærerne skal ringe og vekke dem.

Aftenposten – 17.januar 2015

Kurser lærere i å takle krevende foreldre

Psykolog Jan Gimse Arfeldt arrangerer kurs for lærere i hvordan de skal håndtere kravstore foreldre. Foreldresamarbeid er blitt en viktigere del av læreryrket, påpeker han.

Aftenposten – 17.januar 2015

Halvparten av estiske lærarar sluttar i yrket innan fem år er gått.

Kranglete foreldre og manglande støtte på jobben er viktige årsaker, skriv nettavisa Postimees.

Utdanningsnytt – 28.oktober 2019

«Morsmjølka har ikkje tørka på leppene dine enno. Kva er det du i det heile tatt veit?». Det er ein av kommentarane ein 30-årig lærar med to års erfaring har fått frå foreldra til elevane hennar.

– Eg ønskjer å gjere slik at elevane har det godt på skulen. Men eg kan ikkje gjere jobben min godt dersom eg kvar dag må kjekle med foreldra, seier læraren til avisa Postimees.

Utdanningsnytt – 28.oktober 2019

And that's not all. A recent Gallup poll shows that almost half of the teachers in the U.S. say they are actively looking for a different job now or watching for opportunities.

“There seems to be little or no old-fashioned respect for teachers today,” Ann D. tells us. Whether the perceived lack of respect comes from students, parents, or administrators, it takes a toll. “Stress, lack of respect, and support,” says Erin T., “It’s tough, even after 16 years.” Georgianne H. suggests, “How about ‘nerves gone to bits’ as a reason why teachers are leaving?”

Nettstedet «We are teachers» – 14 juni 2019

«Espen Lunde (31) velger å ta permisjon fra sin rolle som kontaktlærer på ungdomsskolen for å prøve noe annet som universitetslektor på UiS. Hovedårsaken er å søke andre utfordringer – men legger ikke skjul på at andre sider ved yrket enn å faktisk undervise elever bruker opp mye av tiden.

Han velger faktisk å gå så langt at han mener at man nesten er sjanseløs uten å ha med seg foreldrene på laget sitt. Bryter et foreldresamarbeid sammen - så risikerer man flere måneder og år med vanskelige følelser knyttet til jobben sin.»

Juni 2017

... så da muligheten kom for at jeg kunne få være med på en oversettelse av en bok som omhandler foreldresamarbeid var det en svært enkel avgjørelse.

Det skulle vise seg at jeg hadde svært mye å lære - både som forelder og som lærer.

Del 2

Det obligatoriske foreldresamarbeidet

Samarbeidet er et gjensidig ansvar, men det er skolen som skal ta initiativ til og legge til rette for samarbeidet. Det kommer hvert år nye foreldre inn i skolen, og de bør møte en skole med gode samarbeidsrutiner.

I starten av hvert opplæringsår skal skolen holde et foreldremøte. Resten av året skal skolen holde kontakten med foreldrene. Det er opp til hver enkelt skole og kommune hvordan de organiserer dette.

Skolen skal legge til rette for gode dialoger, så foreldre og skole kan komme fram til felles beslutninger til beste for elevenes læring og utvikling. Et godt samarbeid mellom hjem og skole krever derfor noe mer enn å bare informere foreldrene.

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven § 1. Betegnelsene «hjemmet» og «foreldrene» omfatter også andre foresatte.

Del 3

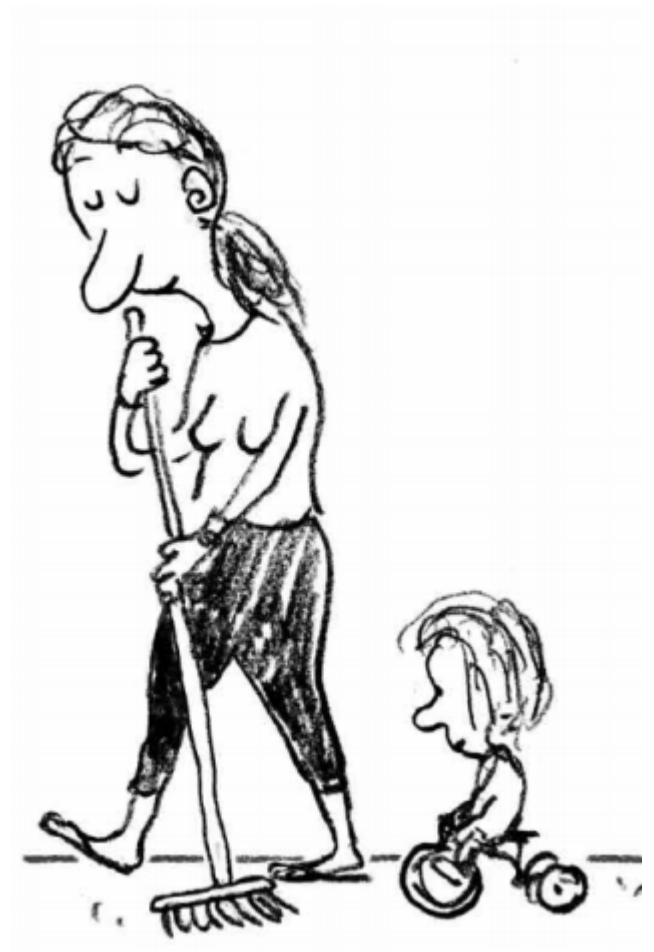
**Hvem er de markante
foreldrene?**

Markante foreldre kan være de som:

- Er raskt på tråden når barnet får feil rolle i teaterstykket eller ikke blir tatt ut på fotball-laget
- Er totalt uforstående til at barnet må yte noe i kroppsøvingstimene ettersom de trener på fritiden
- Er de som melder barn på ulike elite-program med stor forventning om å få avkastning på dette
- Er de som mangler overblikk angående situasjoner knyttet til sitt barn
- Er de som ikke skyr noen midler for å få viljen sin

Det er i det store og hele en foreldregruppe som har mange sykemeldinger til pedagoger på samvittigheten

Markante foreldre

Tigerforeldre og Curlingforeldre

Denne foreldregruppa er en moderne foreldretype som vi alle kan kjenne igjen.

De går foran barna og nærmest fjerner alle hindringer som kan tenkes å være utfordrende for barna.

Dette er de foreldrene som ringer i tide og utide dersom barnet er utilpass - eller foreldrene opplever et eller annet som dypt urettferdig på sviktende grunnlag.

Curlingforeldre

Denne foreldregrupper er en moderne foreldretype som setter enorme krav til sine barn.

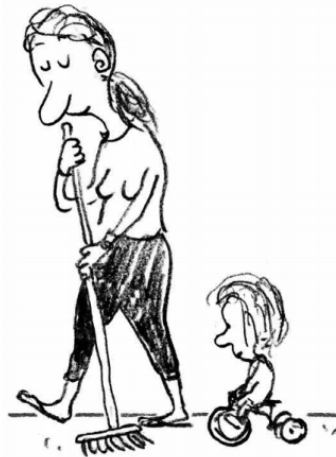
Kravene gjelder like godt skoleprestasjoner som fritidsaktiviteter.

Overambisiøse foreldre kan veldig fort bidra til unødvendig stress hos barna, noe som er et bilde vi kan enkelt kan se for oss i dagens barn og unge som selv føler de må mestre alle arenaer.

Tigerforeldre

Det som forener ytterpunktene er at de markerer seg på måter som kan gjøre de profesjonelle pedagogene usikre ved kravene og forventningene som stilles.

Tigerforeldre og Curlingforeldre

For mange foreldre er det enorm usikkerhet knyttet til «rett» oppdragelse.

Dette leder i neste omgang til et behov for anerkjennelse for den foreldrerollen man har valgt.

Spesielt utfordrende i en tid avstanden mellom besteforeldregenerasjonen og foreldregenerasjonen sjeldent har vært større

Den usikre generasjonen?

Indre usikkerhet leder til ytre skråsikkerhet, og mange finner ikke helt fotfeste i en tid informasjonsflyten er enorm.

Denne skråsikkerheten er den man som pedagog kan og bør se forbi – og heller ta rollen som faglig ekspert med erfaring på feltet.

Den usikre generasjonen?

Del 4

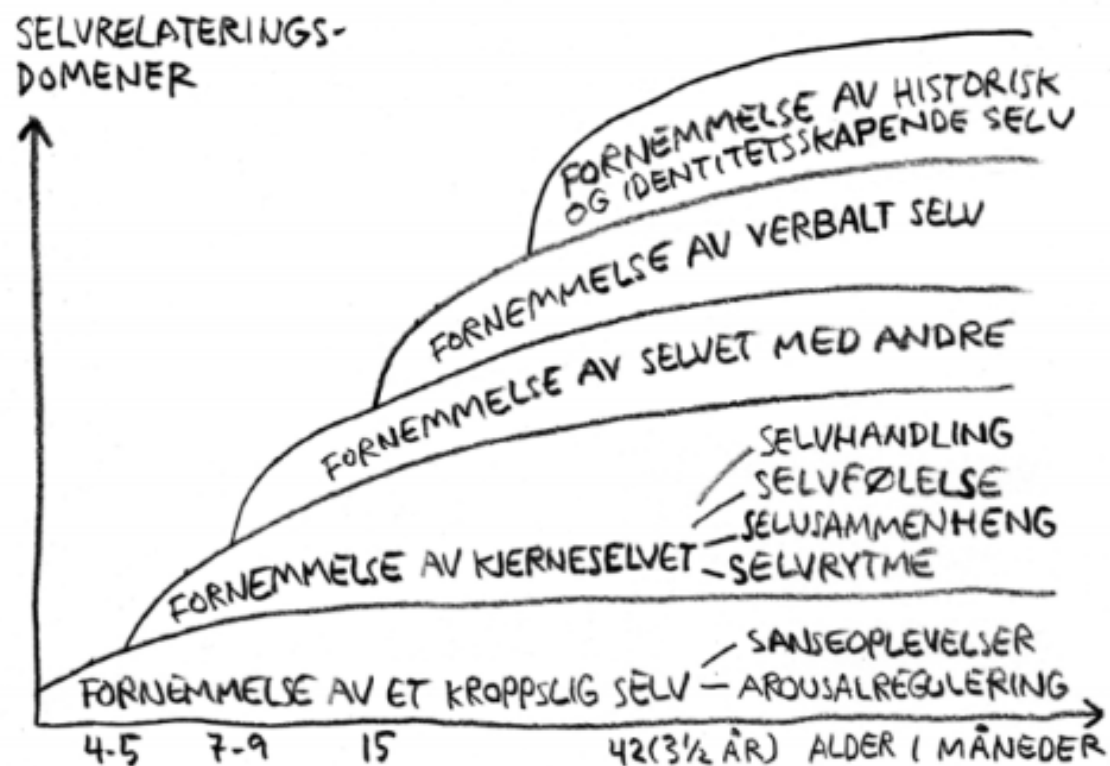
Barn av markante foreldre

Barn som har blitt plassert øverst i familiehierarkiet kan få store utfordringer med å tilpasse seg og inngå i et fellesskap der for eksempel en kontaktlærer er øverst i hierarkiet

Øverst i hierarkiet

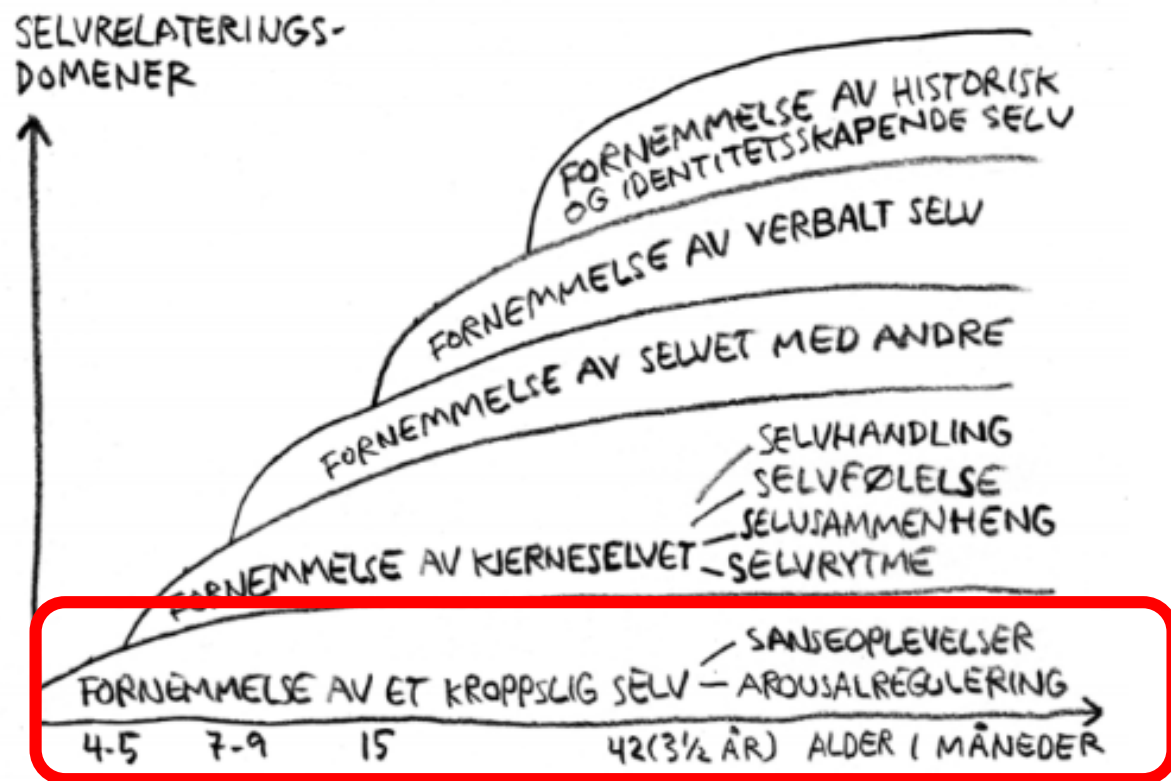

Foreldrenes påvirkning på barns utvikling er helt åpenbar – Daniel Stern sin utviklingspsykologi har satt ord på denne utviklingen gjennom fem relateringsdomener som sier noe om barns selvfølelse.

Boken tar for seg alle disse domenenene – og presenterer også løsninger for både foreldre og pedagoger for å regulere selvfølelsen til barna.

Sterns fem relateringsdomener

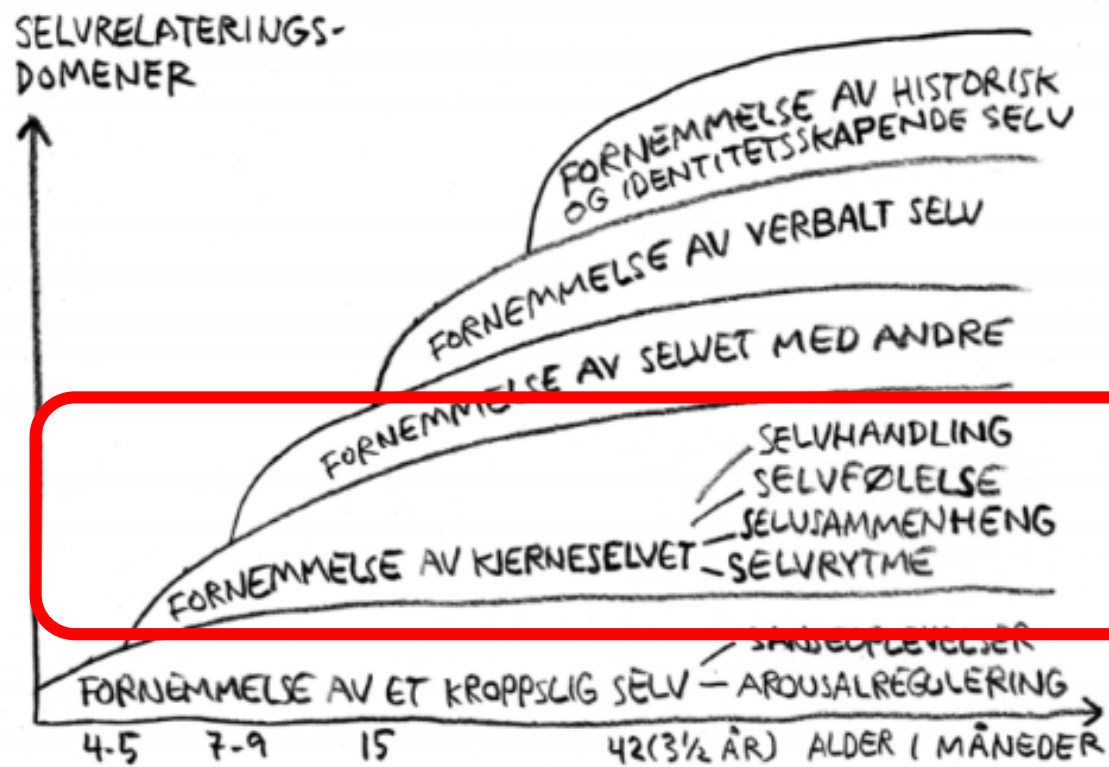

Overstimulerende oppdragelse

- Kan føre til vanskeligheter med å senke arousalnivå (spenningstilstand).
- For mange høydepunkt kan gi barn lav utholdenhet og fører til at de kjeder seg raskt.
- Smertereregulering (overbeskyttelse)

Sterns fem relateringsdomener

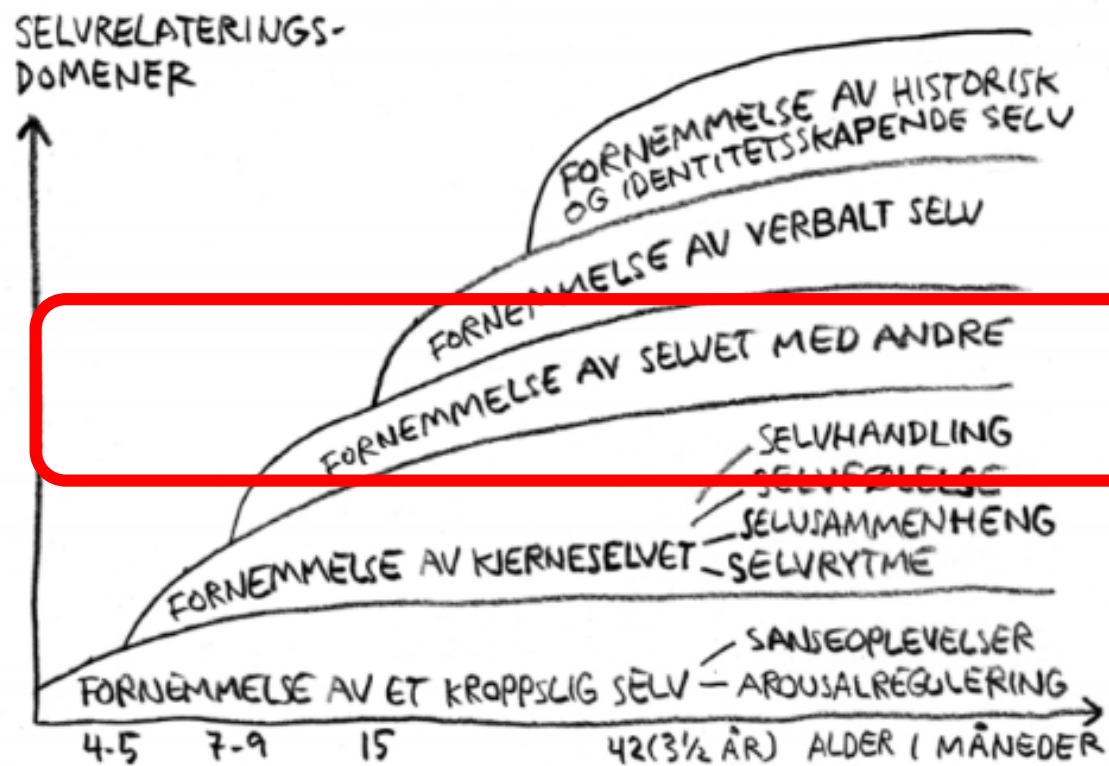

Å gi barn mestringsfølelse gjennom selvhandling er tidkrevende – fører til forenkling av hverdagen.

Manglende regulering av følelser og impulser – foreldre som ikke orker eller våger å rette på oppførsel

Manglende struktur og utholdenhet i aktiviteter - ta seg tid til å bygge opp en aktivitet fra start til slutt (måltid)

Sterns fem relateringsdomener

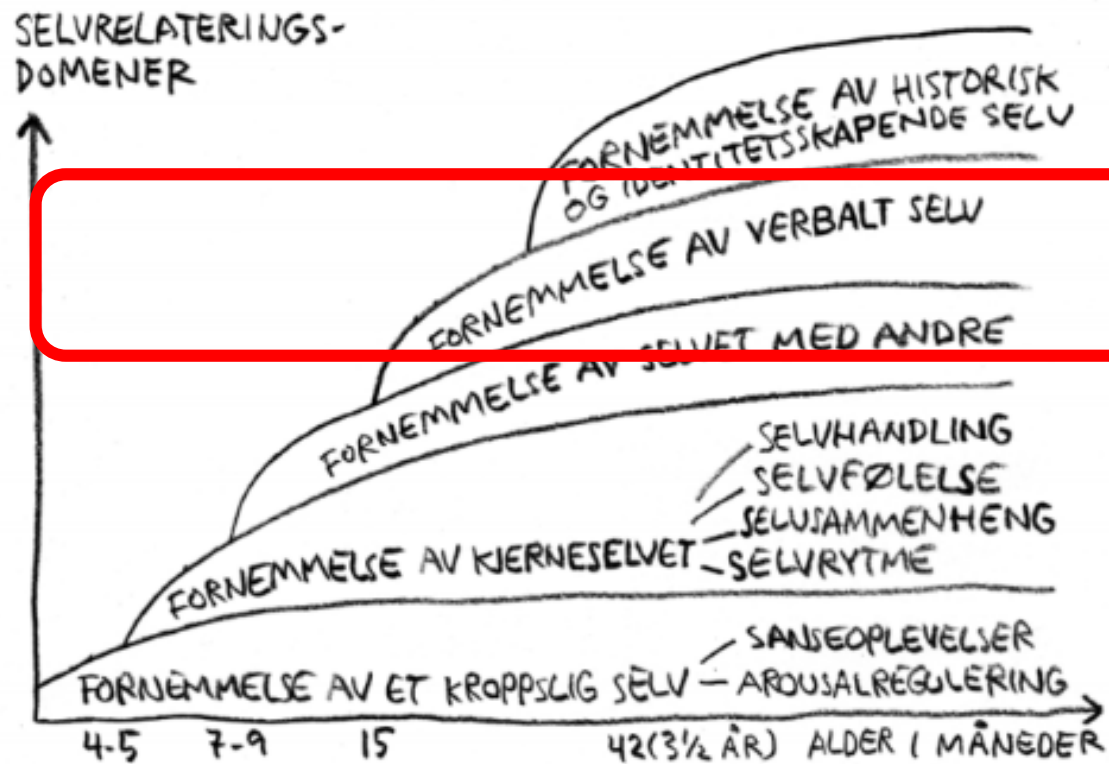

Manglende glede ved sosial kontakt

Manglende perspektivtaking

Manglende evner til sosial tolkning (mentalisering) – hvordan ens atferd påvirker andre

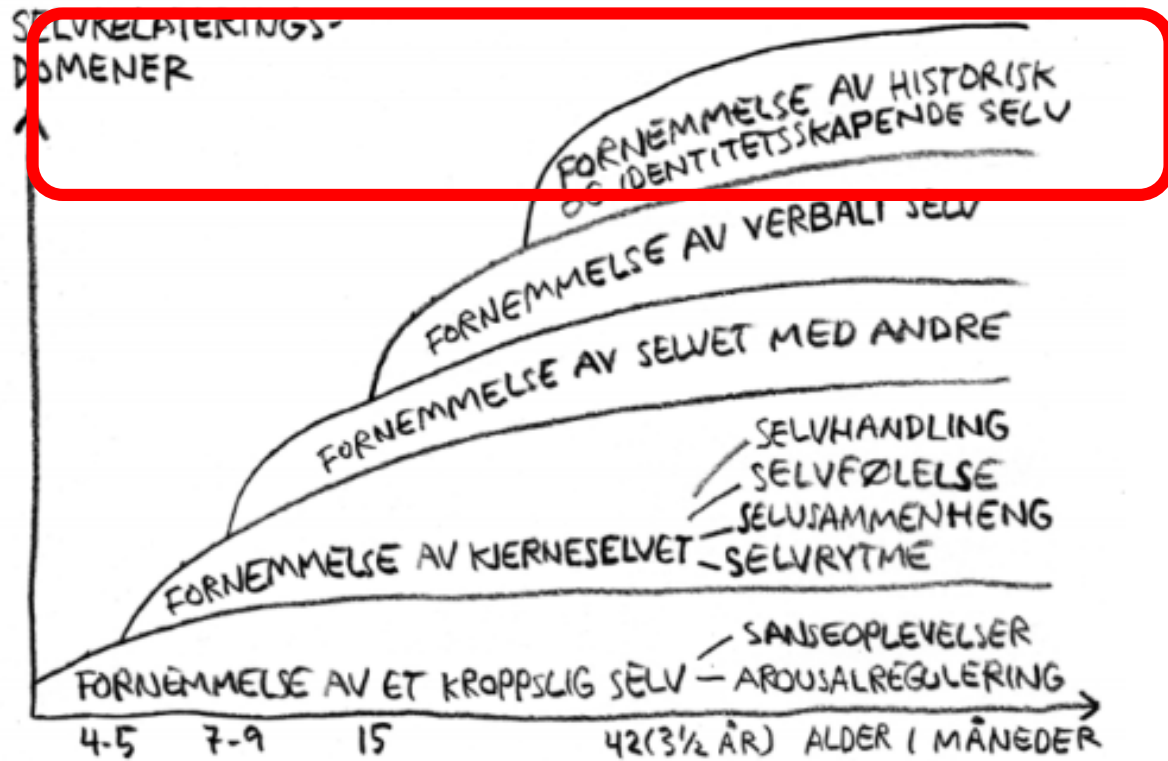
Sterns fem relateringsdomener

Svært mange markante foreldre er oppmerksom på barns språkutvikling – kan føre til overvurdering av barnet

Forhandlingsbarn – vi er likeverdige men ikke jevnbyrdige – barn tar flere svake beslutninger på grunn av umoden hjerne

Sterns fem relateringsdomener

Manglende sammenheng i egen historie – ekstra vanskelig i dagens samfunn med utallige skilsmisser?

Facebook-profil er aldri det samme som stamtre og familiealbum

Usikre i å ta valg – og enda viktigere – lære seg å stå for et valg!

Sterns fem relateringsdomener

Del 5

Det gode samarbeidet

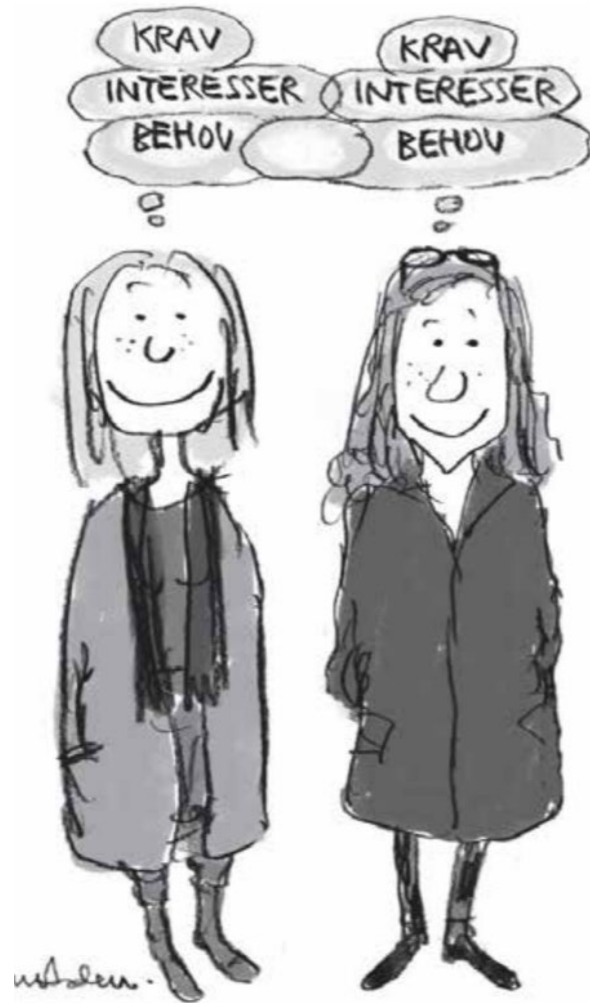

Flukt – defensiv tilnærming der man gir opp

Kamp – gir foreldrene skylden for situasjonen

Fastfrysning – «OK, jeg hører hva dere sier»

Typiske reaksjoner på provokasjon av markante foreldre

Førsteintrykk på foreldremøter – både individuelle og kollektive.

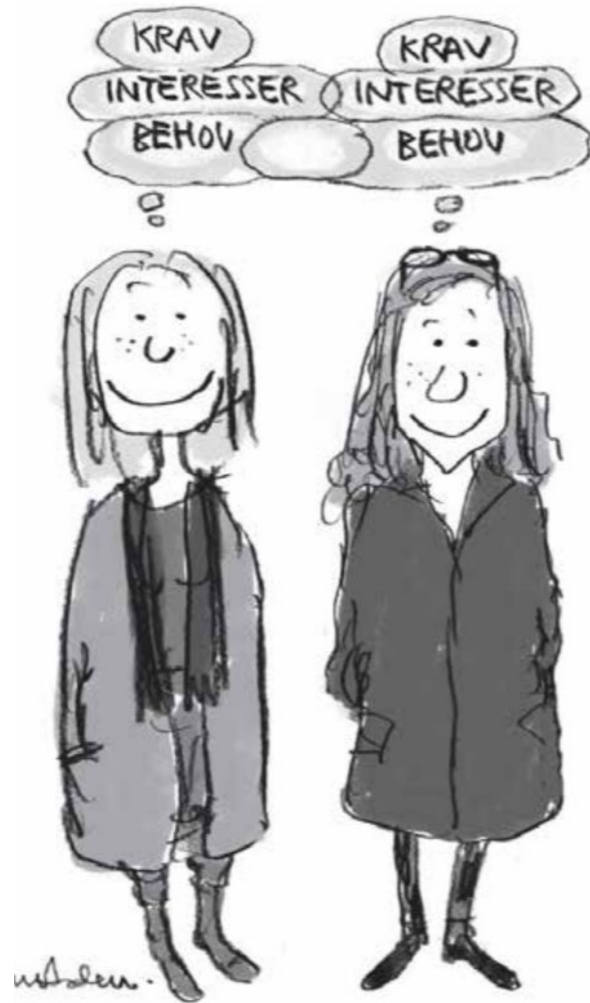
Ikke bagatellisere problemer som fremsettes

Argumenter for barnets beste og egen utvikling dersom beslutninger og endringer tas på vegne av barnet

Ikke inviter foreldre på medbestemmelse der faglige beslutninger tas - det øker bare uroen for hos foreldrene for at du selv ikke har kompetansen til å ta gode vurderinger.

Preventiv konfliktløsning

Markante foreldre som setter spørsmålstegn ved gjeldende praksis kan virke utviklende for både faglighet og tydelighet omkring barns læring og utvikling

Markante foreldre som merker du vil barnets beste vil gjøre ALT for deg og dine arbeidsvilkår

Markante foreldre har store nettverk som kan være nyttig å dra fordel i ganske mange sammenhenger

Markante foreldres nytteverdi

Takk for oppmerksomheten og
lykke til med det kommmende
skole-hjem-samarbeidet enten
du er forelderen eller pedagogen

#teacherlife

#parenthood

Takk for oppmerksomheten